

Elfizetési árak:

Egész évre 10 fnt — kr.
Félévre . . . 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hóra 1 " — "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és
Kiadóhivatal:

F. cz. Simonyi-ház,
a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Meghívó.

A városi bizottsági tagok választása tárgyában folyó hó 8-ikán meghozott párthatározatoknak módosítása válván szükségessé, városunknak képviselő-választásra jogosított szabadelvűpárti polgárait tisztelettel kérem, — hogy az intéző bizottság ide vonatkozó javaslatának tárgyalására **folyó hó 14-én szombaton d. u. 5 órakor** a „Bika-szálló éttermében sziveskedjenek teljes számban megjelenni.

Debreczen 1893 évi október 12-én

Lengyel Imre
szabad-elvű párt elnök
helyettese.

Vadászkaland.

Budapest, okt. 11.

Ama két nagy medve közül, melyet képviselőházunk két ellenzéki pártja a közvéleményre, a népakaratra akart akasztani, az egyiket már leterítette a miniszterelnök, ez a jó lövő. A boros-sebesi gravámen, ez a nagy medve, kimult s ugyancsak vig hallalít fujtak neki; azonban a kőszegi maczkó is erősen izzad már s néhány nap múlva őt is eléri sebesi pajtásának a sorsa: die Todten reiten schnell.

De a famózus hajtók még korántsem értek végére csodás vadászmeseiknek s még ki kell állnunk azt a kétes

élvezetet, hogy még Ugron Gábort halljuk: megújult anteusi erővel nagyokat mondani. A függetlenségi pártnak ez a tékozló fia nyilván kötelezettnek érzi magát lelkiismeretében, a pártnak, melynek kebelébe bűnbánólag visszatért, kifogástalan loyaltását annál erősebb mellhangokon bizonyítani, minthogy tudvalevőleg a „függetlenség“ té esen értett kacsintgatása az 1849-i reminiscenciákkal volt az, a mi őt a különválásra s egy új, még a delegációba való belépéstől sem irtózó párt alakítására indította.

Ezt az anabaptizmuszt, ezt a rekonversziót meg kell magyarázni. Ezt belátjuk, de mégis felmerül a kérdés, hogy ugyan mi köze a parlamentnek és a nemzetnek, a mely tettek után vágyódik, Ugron úr privát fájdalomához. Wekerle furkós botlításai és maliciozus tiszurásai folytán, melyek alatt a sebesi gravámen tegnap kimult, Ugron is horgott, szólási joga tehát igazság szerint már meghalt s bátran eltemethetné magát.

Ámde a keddi tragikomédia nem ijeszti vissza az ellenzéket, mindenképen még egyszer blamálni akarja magát s így lesz egy külön gravámenális vita. Igen, gróf Apponyi, mint a felirat benyújtója, ezen második tárgyalás befejezésére tartotta fenn zárszavát. Egy előnye mindenestre van az ellenzéknek e második gravámen-vitára nézve az első-

vel szemben: t. i. az, hogy Wekerle miniszterelnöknek lehetetlen keddi fényesebb beszédénél fényesebbet mondania, e rhetori remekmű hatását többé nem fokozhatja, míg az ellenzéknek még talán lehetséges lesz jóvátennie azt a gyöngeget, melyet a sebesi tárgyalás körül tanusított.

Ha ellenzékünkben a hazafiasság nagyobb lenne a vak pártgyűlöletnél, akkor, tisztelve az igazságot, azt mondaná: tévedtünk, Wekerlénak van igaza, a királyi válaszoknak tényleg nem volt a magyarság méltósága és politikai hatalma ellen irányzott hegye. Ennyi önmegtágadás azonban nincs a mi ellenzékünkben, mindig ő akarja az utolsó szót s így csakugyan nem tágit a második tárgyalástól. Mit érhet el vele. Az igazságot, melyet egész integritásában helyreállított Wekerle, úgy, hogy az ma az egész nemzet öntudatán át világít, többé nem homályosíthatja el, a kabinet állását, a szabadelvű párt lelkesült ragaszkodását hozzá, többé meg nem ingathatja.

Wekerle keddi tökéletes sikere után az ellenzék minden további ostromának csak az lehet következménye, hogy a többség annál szorosabban s oszthatlanabban csoportosul vezére körül s jövőre a pártnak még azon tagjai is, a kik a lelki érdekekre való tekintetéből a párttól egy időre megválni készültek, a párt kötelékben maradnak, a kormánynyal

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Holdvilágos, csöndes éjjel . . .

I.

Holdvilágos csöndes éjjel,
Elbolyongok szerteséjjel.
Minden olyan csöndes néma,
Mintha a föld meghalt volna.

Néha zug csak a szellő át.
Megzörrenti a fa ágát.
Hallgatom, hogy mit beszélnek,
Szerelemről mit rágélnak.

Ugy hallgatom, ugy reszketek,
Ha csak egy szót elleshetek.
Talán ők megmondják nekem,
Nyugodalmam hol lehetem.

. . . Elhallgat a szellő s az ág,
Ujra néma lesz a világ,
Minden csöndes földön, égen,
Csak a szív nyög keservében.

II.

Elhamvadt már . . .

Elhamvadt már a régi szenvedély,
Szívem sötét, mint zordon őszi éj,

Eltűntek a szilaj vágyak, remények,
Üres kebellem élek még csak élek . .

Talán szeretem én is egykoron,
Szerettem én is, vagy csak gondolom? . .

Távolban ég egy mécs kicsiny a lángja,
Valami küld, ugy mennék én után a.

S e kis fényt egyre üzöm, egyre hajtom:
A régi kint, gyönyört, vissza sohajtom,

A kint, a gyönyört, mit nyújtál nekem
Ábrándos, édes első szerelem!

Simonyi József.

A mennyország.

— Turgenjeff Iván. —

Ó az üdvözültek országa! Ó a fény, ifjkor és boldogság azurkék birodalma! Megpillantottalak . . . álmomban.

Több utitársal együtt ütem a szépen díszített hajócskában. Mint erőteljes nőnek feszült keble, ugy domborodott ki a feszített vitorla a lágyan suttgó szellőben.

Utitársimat nem ösmertem: de éreztem egész lényemben, hogy ők is épp oly fiatalok, vidámak és boldogok, mint én magam.

Nem egyszer figyeltem meg őket. Köröskörül csak a párt nélküli, azurkék tengert látam, a mely a hullámok játékában olyan volt, mintha aranyporral lett volna behintve. S fejem fölött ugyanazon part nélküli azurkék tenger, s diadalmenetben vonult végig rajta a barátságosan mosolygó nap.

Világosan csengő vidám nevetés töltötte be időnkint a környéket, — mint az istenek kacajja.

Ekkor hirtelen hangot adtak mindegyikünknek ajkai — csodaszzerű szépséggel és ihle-

tett erővel telt költeményeket mondottunk . . . Ugy látszott, hogy maga az ég visszhangozza a választ s mintha velünk együtt érezne, reszketett köröskörül a tenger . . . S ismét siri nyugalom állott be

A halvány hullámok közé könnyen furódva gyorsan siklott tova najócskánk. Nem a szél hajtotta, saját vig sziveink adták meg neki az irányt. A hova akartuk, odasiklott engedelmesen, mintha élne.

Szigetek, varázsszerű, félig átlátszó drága kövektől, smaragdoktól, rubinoktól rezgő fényben játszó szigetek emelkedtek körülöttünk. — Bódító illat szállott föl kerek partjaikról; fehér rózsákból és gyöngyvirágból eső esett hajónkra, majd hirtelen szivárványszínű madarak emelkedtek hosszú szárnyaikkal az ég felé.

És a madarak körben szállongtak fejünk fölött s a rózsák és gyöngyvirágok elolvadtak a gyöngyszerű habos vízben, mely hajócskánk sima falait körülnyaldosta.

Rögtön a virágokkal és madarakkal együtt édes hangok emelkedtek és tartottak felénk. . . Női hangok hallatszottak . . . S köröskörül minden: az ég a tenger, a magasban himbálódzó szigetek, a hajó tulsó részében a víz susogása — minden szerelemről, mennyei szerelemről beszélt!

És a szerelmesek a közelben voltak, habár nem is látszottak. Még egy pillanat — és szemek fénylenek, ajkai nevetnek . . . keze megfogja a tiedet s magával vonszol az örök paradicsomba.

Ó, az üdvözültek térei, én láttalak titeket — álmomban . . .

még azokban a kérdésekben is egyet értenek, melyekben az előtt más nézetek voltak.

A szabadelvűeknek csak tetszhetik, ha ily módon az ellenzék látja el az ő dolgaikat, gondoskodván a többség összetartásáról. Apponyi gróf kétségtelenül szép zárbeszédet fog mondani, Ugron meg a magas és mély hangok egész regiszterén fogja viharoztatni temperamentumát. Az eredmény azonban nemcsak a kabinet és a szabadelvűpárt fényes diadala lesz, hanem a lakosság széles rétegeinek tartós felvilágosítása, melyek immár tisztán láthatják, melyik részen van az igazság, az okosság és az igaz hazafiság.

— Országgyűlés. A községi királyi választók vitáját csinos beszéddel vezette be tegnap Horváth Béla előadó, de nagy lendületet nem tudott venni a vita. Az ellenzékéről Visontai Soma és Ugron Gábor beszéltek, a kormányról pedig Besenyei Ferenc mondott figyelemreméltó, szép beszédet, az ellenzékkel igen ügyesen polemizálván. Fel szólalt Asbóth János is. Általános derűtlenség között. A Hentzi szobor megkoszorúzója annyira szájaize szerint beszélt a baloldali részének, hogy Vályi Árpád, a függetlenségi párt alelnöke, felállott és egyenesen Asbóthhoz ment, a kinek melegen gratulált. A ház zajos kacagásban tört ki, a függetlenségiéik közül többen zúgolódtak. Karolyi Gábor gróf: Ehhez gratulálók! A Hentzi koszorúzóhoz gratulál a függetlenségi párt alelnöke. Visontai Soma: Gyalázat! Az ülés végén Wittmann János interpellált.

— A képviselőháznak ezuttal való ülése hosszabbra fog nyulni, mint a hogy eredetileg kilátásba vették. A községi királyi választók holnap meginduló vitára máris öt szónok van feljegyezve s a miniszterelnök mai óriási hatású beszéde előreláthatólag az ellenzéki pártok több vezetőjét fogja felszólalásra indítani. Ezenkívül a kormány tagjai válaszolni szándékoznak a hozzájuk intézett összes interpellációkra. Ily körülmények a ház érdemleges üléseinek elnapolása a hét vége előtt aligha történik meg.

— Belföldi hírek. (József főherceg 25 éves jubileumának) megünneplését már több város és vármegye elhatározta. — (A Lipótrend új lovagja.) Széll Kálmán Öfelsége a Lipótrend nagy keresztjével tüntette ki. — (Az országgyűlési szabadelvű párt) egyhangulag megválasztotta a párt alelnökének Darányi Ignácot, a ki hálás köszönetet mondott a párt megtisztelő bizalmáért. — (Wekerle miniszterelnököt) kedden este a szabadelvű párt klubjában való megjelenésekor percekig tartó lelkes éljenzéssel fogadták a pártnak nagy számmal együtt levő tagjai. A párt e tüntetéssel is kifejezést kívánt adni elismerésének vezére, a miniszterelnök irányában. — (A sajtószabadság korlátozása.) Torontálmegye őszi közgyűlésén napirendre került Nógrádmegye átirata is, a sajtószabadság korlátozásáról. A közgyűlés elhatározta, hogy nem csatlakozik az átiratban foglaltakhoz, ellenben külön feliratot intéz a képviselőházzal, melyben a sajtófeljárás szigorítását kéri. — (Képviselőjelölés.) Az élesdi kerület szabadelvű pártja a főispánná kinevezett Beöthy László helyébe Telegdy József nagybirtokost kiáltotta ki jelöltnek. — (Tisza Lajos beszámolója.) Tisza Lajos gróf, Szeged város egyik orsz. képviselője, szombaton odaérkezik és vasárnap tartja meg beszámolóját a váro házában. A város ünnepélyes fogadására készül.

— Külföldi hírek. (Választási reform Ausztriában.) Az osztrák rajksztrath kedden hosszabb idő után ismét ülést tartott, melyen Taaffe gróf miniszterelnök

egész váratlanul törvényjavaslatot terjesztett be a választási reformról. Taaffe, kinek szavai nagy szenzációt keltenek, kifejtette, hogy a javaslat, a mely nyomtatásban még nem jelent meg, a most fennálló alkotmány bázisán áll és azt az elvet juttatja kifejezésre, hogy mindazok, a kik állampolgári kötelességeiket a törvénytiszta módon teljesítik, a politikai életnek is részesei lehessenek. A képviselők körében a javaslatról az a nézet van elterjedve, hogy a reform bizonyos műveltségi fok cenzusán alapszik és úgy mondják, hogy a népiszkola elvégzéséhez köti a választói jogosultság megadását. Választási jogosultsággal fognak birni mindazok, a kik a katonai kötelességüknek eleget tettek és írni olvasni tudnak. — (Orosz nyelv a francia iskolákban.) Párisból jelentik, hogy a francia középiskolákban, a folyóiskolákban rendes és kötelező tantárgyként fogják előadni az orosz nyelvet.

Papirszeletek.

(Harc az egyetemért. — A király neve. — „Te akartad”. — Határozat és felirat. — „Uraim ne tréfálkozzanak...” — 1164 táborkok. — A Tribuna pöre. Modern ifju.)

A szegediek frakkos deputációja ott járt a miniszterelnöknél és kérték a harmadik egyetemet. Az országgyűléstől pedig ugyanezt kérvényezték.

A különbség Debreczen és Szeged között (melyet az „Egyetértés” ez ügyben szembe állított) egyszerűen az, hogy Szeged az országtól kéri a maga egyetemet, Debreczen pedig az országot megakarja a jándékozni az új egyetemmel.

A király nevét, az ország legelső gentlemán-jának nevét, hurcolják most bele a parlamenti vitába.

— „Királyod nevét híjjába fölne vedd”, — ez legyen az ellenzéki tizparancsolatnak egyik legelső pontja.

Csoda-e, ha az ellenzék, a mely a királynak is parancsolni akar, sohasem jut ahhoz, hogy parancsoljon?

— „Te akartad Dandin György, te akartad” — mondá a parlamentben Beöthy Ákos a Köszegeen megjelent zsidó küldöttségnek. Cézelozott ez alatt a zsidóság kormány-hűségére.

— „Te nem akartad, te nem akartad” — mondhatják vissza a zsidók Beöthynek, mikor Wekerletől megkapják a — receptziót!

Valamikor, 1861-ben, a balközép volt a határozati párt, a jobboldal pedig a felirati.

A mostani urakodó szabadelvű párt színe javát részben ma még az 1861-iki párt vezető férfiai képezik és hozzák is a hazafelvirágzására szolgáló hatalmas határozatokat.

A mostani balközép vezére, gróf Apponyi Albert pedig kezében tart egy üveg limonádét és nyújtja az uralkodónak remegő hangon:

— „Tessék egy kis — fölirat!”

— „Uraim, ne tréfálkozzanak!” — ezzel az intéssel szolgál Wekerle az ellenzéknek, mely java akcióját és érveinek egész halmazát építette a borossebesi Passzirscheinra, amelyet Borossebesen egy Boros nevű hirlapíró

talált föl talán borosán és talált föl — sebesen. A miniszterelnök kocsisának Passzirscheint-ját imputálta Wekerlének.

Azt hisszük, hogy inkább a nemzeti párt gyepölő-tartói szeretnének egy kis Passzirscheint, a melylyel be lehetne jutni — a királyhoz!

1164 táborkok van a muszkának.

Hány hadvezére van...? Erről ez a statisztika — hallgat.

Lehet, hogy a statisztikák statisztikája az egész.

Ne vegyék rossz néven oláh testvéreink, hogy a „Tribuna” sajtópöre után beadott semmiségi panaszukat a kuria megsemmisítette.

Lám, nem semmiség volt az, a miért Albinit és társait elítélték. Minek volt hát az ő panaszuk semmiségi, ha a vétkök nagyok voltak?

S nézzék el a bíróságoknak, hogy csupán az ő háborújokat képező pört semmisítették meg, holott a románok a magyarság — békéjét akarják megsemmisíteni!

Egy szem-vizet hívnak semminek. Gyógyítsa meg az ő beteg szemöket a kuria patikájából kiszolgáltattott semmi!

— „Édes apám, ha ezt a dolgot nem rendezi, meg látja mit tesztek...”

Ezt egy fiu mondta, a midőn bírása akart lenni az apának.

Egy modern gymnázista ifju, fia a bukott Zelleria félegyár tisztviselőjének, ki szintén belekeveredett a sikkasztási ügybe.

Szegény, szegény apa!

A fiu a modern lovagiaság szabályai szerint növekedett fel. Őt elvégre sem terhelheti vád. Legfeljebb az, hogy „nem volt eléggé óvatos szüleinek megválasztásában.”

— „Apám, én, az ön lovagias fiu követelem, hogy rendezze el ezt az ügyet — 24 óra alatt!”

És az apa?

Valószínűleg helyt tudott volna állani idegen emberekkel, sőt esetleg a törvénytisztelet szemből szembe is. Talán rendezte volna az ügyet idővel. De fiával szemben, a ki csak 24 órát enged atyjának, máskülönben „nem tudja mit tesz!”

Oh! ez szívet tépő! ez borzasztó dolog! Talán öngyilkossá válik ez a fiu az atyja-helyett?

Enni kint, ennyi gyötrelmet a zaklatott becület, az atyai sajtó szív nem viselhetett el.

A fiu nem képes 24 óránál tovább eltűnni társainak, az ifju uracsoknak gunyjai. Talán a Somossy-beli chautense is elfordult tőle.

Még utoljára — párbajképtelen név a szegény apa — a magad fiad szemében. Persze mert 24 óra nem vivhatsz párbajt a fiaddal!

És az apa — megölte magát.

Modern világ, modern emberek...

Gasparone.

Irodalom — Művészet.

* **Képes Irodalomtörténet.** Az „Athéneum Képes Irodalomtörténetének” (szerk. Beöthy Zolt) legújabb, tizenegyedik füzeté nagydiszű műmelléklettel jelent meg: ez a gyulafehérvári Batthyányi könyvtár tulajdonát képező, s a könyvészet irodalomban Esztergomi Missale név alatt szereplő kódex czimképe színes hasonmásban. Nem kevésbé érdekes a füzet szövege melyben **Angyal Dávid** folytatja a XVII. századi magyar történetírás ismertetését, találó jellemezzével a kor történetíróit. Utána **Erdei Pál** a XVII. századi lírai költészetéről értekezik, részletesen méltatván **Rimay János** verseit, a virágzó egyházi költészetet s az u. n. főrangú lírikusok (Beniczki P., Balassa B., Kohári I. s mások) költői műveit, különösen kiemelve gróf Pekryné, Petőczy Kata Szidónia asszonyait, melyeket a század legirabb alkotásainak nevez. A füzet 3-ik cikkében **Széchényi Károly** kezdi meg **Zrínyi Miklós** működésének jellemzését, itt még csak a bevezetést adván. A szöveget, mint mindig, ezuttal is sok érdekes kép díszíti. Minden füzet ára csak 40 kr. Megrendelhető a kiadóhivataltól (Athéneum, Budapest, Ferencziek Tere 3. sz.) és minden könyvkereskedőtől.

* **Jókai Mór** Magyar Nábójának füzetes díszkiadása befejezéshez közeledik. A most megjelent 15. füzet is mutatja, mily kiváló díszmunkával fog irodalmunk ezen kiadás által gazdagodni. Minden füzet ára 40 kr. kapható minden könyvkereskedésben.

Színház.

— **Tizenegyedik előadás.** „Richard király szöktetésé”-nek tegnapi második színehozatala közepes számú közönség előtt ment végbe. — Pedig úgy a darab maga, mint annak előadása megérdemelne néhány telt házat, a mint ezt tegnap is megjegyeztük, annál is inkább, mert az összjáték most már összevágóbb. A zenében ugyan gyakran bukkanunk régebb ismerősökre, de hát jó ismerősökkel szívesen szeretünk találkozni, az ügyes libretto pedig kellemesen szórakoztat. A szereplőkről örömeinkre csak megelégedéssel szólhatunk. Sugár Aranka szép hangja, karöltve H. Csillag Amália kedves játékaival, gyönyörködtető egészet képezett. Galyassy Paula és Kiss Irén is tetszetek, Locsarek pedig minden szavával derűtséget keltett. — Stoll Károly ma tisztább hanggal és sok helyen mély érzéssel énekelt, a lyrikus szerepekben jóval felülmúlja vig alakítását. Annyit ismételve tapasztalunk benne, hogy gondosan tanulja az énekrészeket, ha játékára is annyi gondot fordítana, sok élvezetet is várhatnánk tőle. Hát feltételezhető a „Coeur de Lion”-tól, hogy elfogatásakor ziháló kebelrel rezek, mint egy szenvedélyes asszony, vagy tetten kapott bűnös? Méltóságtejes megadással viselte ő sorsát. Szeretreméltó Blondel volt Rózsa hegyi, szépen énekelt és ügyesen forgott, meg is tapsolták. Tiszay és Andorffy mulatságos alakjaikkal nagyban hozzájárultak a jó hangulathoz, mely az előbbi által kitűnően előadott „Hogy a macska rágja meg” couplet-nál tetőpontját érte el. (b.)

— **Az első népies előadás** pénteken megy végbe a színházban, mely alkalommal a „Nehagyd magad Schlesinger” című énekes bohózat kerül színre. A nagyobb szerepeket **Locsarek** né, **Galyasi Paula**, **Tapolczai Ferenczy**, **Krémer**, **Andorfi**, **Kiss Irén** stb. fogják játszani. A helyárok mérsékeltek lesznek.

* **„A parasztszűz”** szombaton harmadszor kerül előadásra az ismert szereposztással. Ezzel együtt Banville „Gringoire” című dramolettjét adják elő. A czimszerepet **Tapolczai** i-vel, kinek ez kedvencz szerepe. Ezenkívül jó szerepük van még a darabban **Sándor Emilnek** és **Cserny Bertának**.

* **„A kassai diák,”** Erkel Elek csinos zenéjű operettje, mely a népszínházban a mult télen zajos sikert aratott — a jövő héten nálunk is bemutatásra kerül.

Vegyes hírek.

* **Tűzhálai a gyermekért.** Nagy szerencsétlenség történt a Nagyváradhoz közel eső Almazó községben. Mandel Adolf ottani korcsáros egy óriási hordó szeszt szállított pinczéjébe. Míg lent a hordót csapra verték, a korcsáros szolgálja: Gavrucz Prekup az égő gertyát nagyon közel tartotta a csaphoz. E pillanatban ágyudőrszerű robbanás hallatszott, melynek zajára az egész falu összefutott, de már akkor az egész ház lángba borult. A korcsáros, ennek felesége és Lövy Miksa, házitartó kifutottak a robbanás zajára a házból, s bár az asszony már akkor összeégve fetrengött a földön, mégis berohant az égő házba, mikor meghallotta gyermekeinek kétségbeesett jajgatását. Sikertült is neki négy gyermekét megmenteni, de ő maga teljesen összeégett. Földig leégett a ház is, melynek romjai alól később huzták ki a szolgálókat és Birta nevű társának üszökké vált hulláit. Mandel és nejét, valamint Lövy tanitót a nagyváradi kórházban ápolják, de az önfeláldozó anya életéhez nincs remény. Mentés közben súlyos égési sebet kapott egy Gurgó Mihály nevű földmives is, a ki Almazón haldoklik.

* **Szolnok város pénzzavarban.** Furcsán hangzó dolgokat irnak a Nagy-Kunság című lapnak Szolnokról. A levelező szerint a városi pénztár, dacára a száztizenhárom százalékos pótdónak, teljesen üres, úgy, hogy a közelgő elseje alkalmával a személyzetet se tudják kifizetni; a koleraköltséggel máig is tartozik a város. A pénzzavaron segitendő a város, a napokban egy 12,000 forintos váltót akart értékesíteni, azonban egyetlen szolnoki bank sem számította el a váltót.

* **Püspök a kolostorban** Németh József, a csanádi egyházmegye püspöke, kolostorba vonul. A népszerű és általánosan tisztelt püspök visszavonulása nemcsak sajnálatot, de nagy felűntést is keltett a csanádi egyházmegyében. Németh József a Bonnaz Sándor püspöksége idejében husz évig vezette az egyházmegye ügyeit és ennek dacára Bonnaz halála után nem őt, hanem Desseffy Sándort nevezték ki csanádi püspöknek. Azóta is többször feltűnő módon mellőzték, s valószínűleg ez lesz az oka a püspök kolostorba vonulásának.

* **Egy szatmári püspök szentté avatása.** Szent István, Szent Imre, Szent László, Szent Margit, Szent Erzsébet magyar szentek társasága valószínűleg megszaporodik. Meszlényi Gyula szatmári püspök ugyanis, mint a Pesti Napló írja, most tért haza római zárándok útjáról, a melynek főcélja az volt, hogy **Hám János** volt szatmári püspök szentté avatásában a lépéseket megtegye.

* **Hatvanezer forintos lopás.** A Magyar Allamvasutak nyugoti, rákosi és angyalföldi állomásain 1892-dik év óta rendszeres lopások történtek. Ez idő óta, mint most a rendőri nyomozat kiderítette, hatvanezer forint értékű árut lopott el a vasut alsóbb rendű harmincegy alkalmazottja. Nyolcz tolvajszövetség működött; mindegyik számos orgazda segítségével a kik aztán az ellopott holmikért értékesítették. A tolvajok közt páratlan összetartás volt s ez okozta, hogy a lopás csak most került napfényre.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak esetleg hétfőn később.

A királyi táblán hivatalosórák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak — Az igtató, kiadó-hivatal és az irattár a felelőnek felvilágosításokat ád hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—5-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távirtd hivatalnál október 12-én: Változó, de ritül meleg.

A debreczeni állami időjelző állomás jelentése. 1893. Október hó 12-én reggeli 7 órakor. Hőmérséklet 10.2 C. fok. Légnomás 765.4 millim. Szélirány keleti. — Csapadék tegnap reg. 7 órától ma reggeli 7 óráig — millim. Ugy nezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 20 fok. Legalacsonyabb hőm. 10 fok.

Séta hangverseny a Margit fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor.

Okt. 14. Este 8 órakor **Vértesi-bankett** az „Arany Biká”-ban.

Okt. 14. Az orvos gyógyszerész egyesület közgyűlése délután 5 órakor.

Okt. 18. Városi bizottsági tagok válas tása.

Október 27. A debr. ker. beteg-segélyző pénztár közgyűlése délelőtt 9 órakor a városházán.

November 1. Egyházkerületi közgyűlés.

— **Tudnivalók a bizottsági tagok választásánál.** A városi törvényhatósági bizottság választott tagjai közül azok, kik a törvényszerű 6 évet a folyó 1893. év végével kitöltik, az 1870. XLII. t. cz. 28. §. értelmében a bizottságból kilépve, az ezen és más módon üresedésbe jövő bizottsági tagsági helyeknek választás útján leendő betöltése a tek. bizottsági közgyűlésnek a f. 1893. évi szeptember 29. évi 140/8440. — 1893. bkgy. szám alatt kelt határozatával elrendeltetett s a választási eljárás megejtésére a folyó 1893. évi október hó 18-ik napja kitűzetett. Választás útján betöltendő ezuttal kilépés és halálozás folytán megüresedett 47 bizottsági tagsági hely 6 évre, 3 bizottsági tagsági hely pedig 3 évre. A választás sorrendje a következő: 1. Az I-ső választó kerület — Hatvan utca — választ 8 bizottsági tagot 6 évre, 1 tagot 3 évre; választási elnök: Lengyel Imre; választási hely a városháza kis tanácsterme 2. A II-ik választó kerület — Péterfia-utca — választ 8 bizottsági tagot 6 évre, 2 tagot 3 évre; választási elnök: Papp Ferencz; választási helyisége: a városháza nagy tanácsterme 3. A III-ik választó kerület — Csapó-utca — választ 7 bizottsági tagot 6 évre; választási elnök: Buzás Pál; választási hely: a tüzoltó őrtanya 4. A IV-ik választó kerület — Kossuth-utca — választ 8 bizottsági tagot 6 évre; választási elnök: Szabó Kálmán; választási hely: a Komáromi-ház földszint 5. Az V-ik választó kerület — Vargautca — választ 8 bizottsági tagot 6 évre; választási elnök: Buday József; választási hely: a megyeháza 6. A VI-ik választó kerület — Piac-utca — választ 8 bizottsági tagot 6 évre; választási elnök: Tóbi István; választási hely: Széchényi utcán a volt „Korona” helyisége. A választásra jogosítottak névsora a törvény értelmében az országgyűlési képviselő választók folyó évre érvényes névjegyzékéből mindenik kerületre nézve a választási elnököknek kiadott. Minden választónak a választás alkalmával személyesen előmutatandó igazoló-jegy kézbesítették s a szavazat-lapok ugyanekkor fognak kiosztatni, melyekre mindenik választó az általa megválasztani kívánt egyén nevét feljegyzi. A választás a szavazók nevének és lakhelyének nyilvános feljegyzése mellett, személyesen beadott szavazat-lapok által történik; ha a szavazat-lap több nevet, — tartalmaz az utóbbi irt nevek számba nem vétetnek, A betöltött szavazat-lapok a választás napján reggel 9 órától kezdve délután 4 óráig a választási helyiségben a dandókat. A kitűzött időn túl szavazat lapok el nem fogadtatnak. Ha olyan választatik meg, ki mint legtöbb adófizető már tagja a törvényhatósági bizottságnak és a választást elfogadja, helye a sorrendben következő legtöbb adófizető által pótoltatik. Az, a ki több kerületben választatott meg, azon kerületet fogja képviselni, melyet a polgármesterhez intézendő nyilatkozatában megjelölni fog; a többi kerület újból választ. Felhivatnak tehát a választók, hogy a választásra kitűzött időben és helyen igazoló-jegyeiket s betöltött szavazat-lapjaikat magokkal vivén, megjelenjenek. A választási eljárásra vonatkozó panaszok, vagy a megválasztott tag választási képessége ellen tett észrevételek a választástól számított 15 nap alatt az iga-

zó választmányhoz -- melynek elnöke: Tóth Antal bizottsági tag -- nyújtandók be. Debreczen, 1893. Október 6. Simonffy Imre, kir. tanácsos, polgármester.

— **Miniszterek a harmadik egyetemről** Szeged város küldöttsége kedden tisztelgett a harmadik egyetem elnyerése végett br. Bánffy Dezső képviselőházi elnöknel, Wekerle Sándor miniszterelnöknel, grf. Csáky közoktatásügyi miniszternél, Berzeviczy államtitkárnál és br. Vay Miklós főrendiházi elnöknel. A küldöttséget mindenütt előzékenyen fogadták, de határozott kötelező ígéretet nem adtak. A miniszterelnök így nyilatkozott:

A kérdés, ha nem is a legközelebbi évben de már a legközelebbi jövőben mindenesetre, döntésre kerül; és elősegítheti azt az ádozat-kész és valóban fényes ajánlat, a melyet Szeged az egyetem létesítése esetére tett és a mi a fontos érv mellett, szintén igazolja a városnak czélja elérésére való hivatottságát.

Érdekes a Csáky válasza, a ki ezeket mondta:

„Nagyon felületes és könnyelmű volnék ha már most végleges határozott ígéretet tennék. Ha a kormány nem így járna el és az ezredéves ünnepre mindent egyszerre meg akarna oldani, könnyen megeshetnék, hogy a millenniumi ünnepségből lenne egy nagy millenniumi krach. Egész őszintén szólva, azt hiszem, hogy a millenniumi ünnepére a harmadik egyetem ügye véglegesen megoldható nem lesz.

A kereskedelmi akadémiái ifjúságának segélyegylete ma d. u. 2 órakor tartotta választó gyűlését, dr. Szántó Sámuel tanár elnökle alatt. Megválasztották elnökül dr. Szántó Sámuel, alelnök Karócs László, titkár Kacsó Ferenccz, főjegyző Bartos János, főpénztárnok Matlászkovszky Károly, mindannyian a III. évfolyamból. Osztálypénztárnokok: I. a. Geréb, b) Széll Miksa, II. Gerecz, III. a) Rosenfeld, b) Wittich. Minden osztályból 2-2 bizottságot választottak.

— **A szüretnek határnapjait** a városi tanács a kertészek által tett javaslatához képest jóváhagyta, azzal a megjegyzéssel, hogy miután úgy egyes, mint az összes szőlőbirtokosok vagyonszüksége tekintetéből egy kertészen — álljon az bár több járásból — egy és ugyanazon napokon kell a szüretnek megtartani: az egész Homokkerte nézve a szüreti határnap az első és második járásra együtt okt. 20 és 21 dik napjára tűzött ki. A Homokkert II. járásának egyik kis kert gazdája ugyanis állítólag minden meghallgatás nélkül okt. 12 és 13. napjaira tűzte ki a kapukra az erre vonatkozólag kiszegezett hirdetménybe ki írta, hogy: „tán a csi engedélylyel”, a miről pedig a tanács és rendőrség mit sem tudott. Ezt a dolgot az I. járási kert gazda bejelentette a tanácsnak és a szüretnek az egész Homokkerten egy időben való megtartásának elrendelését kérte. A tanács csakugyan megváltoztatta a II. járás szüreti idejét. De már aligha későn nem jött ez az intézkedés, mert tudomásunk szerint ma csaknem az egész II. járásban vígan szüretelnek. A szüreti határnapokat kedden már közöltük, így felesleges azt ismételnünk. A tanács egyúttal felhatalmazta a r. főkapitányt, hogy igazolt szükség esetén az engedélyt a korábbi szüretelésre egyeseknek kivélesen megadhassa s felhívta Török Bálint fő kertgazdát, hogy a boldogfalvai kert szüretelésére nézve mielőbb határnapot hozzon javaslatba.

— **Az utadók kivétele** tárgyában a tanács az alábbi hirdetést bocsátotta ki: Az utadó fejében az 1890. évi I. törvénycikk 23 §-a értelmében kivettett a folyó 1893-dik évre: 1. Azokra, kik állami egyenes adót 15 frton felel fizetnek, kivettett az utadó 10 százalékkal. 2. A 15 frtnál kevesebb állami adót fizetőkre, a három kézi napszám folyó ára szerint megállapított 1 frt 50 kr minimális utadó vette ki 3. A legalább két igazoló jószággal bíró és 25 frtnál kevesebb állami adófizetőkre kivettett egy igás napszám folyó ára szerint megállapított 2 frt 50 kr minimális utadó. 4. A törvény 25 ik §-a értelmében minden állami egyenes adót nem fizető 18 évet már betöltött,

de 60 évet még el nem ért férfi köteles utadó-tartozás fejében 3 kézi napszámot váltásig lefizetése által leszolgálni, tehát az ilyenekre egyenként szinte az 1 frt 50 kr utadó vette ki. Ezen, az 1893-ik évi utadók kivételei utcaizajstromai, az 1890-dik évi I. törvénycikk 23 dik §-a értelmében a városházánál a kis tanács-teremben a folyó 1893-ik évi október hó 9-dik napjától számítva 24-dik napjáig tartó 15 napi közzemlére kitéve vannak, miről a város lakossága oly figyelmeztetéssel értesítettik, hogy fenti 15 nap alatt az érdekelt fél a sérelmesnek talált kivétel ellen a közigazgatási bizottságnál felszólalhat.

— **Gazdát cserélt nagybirtok.** A debreczeni kir. törvényszék árverési termében ma délelőtt árverették el a Mandel-féle 982 kat. holdas Konyári birtokot. A terem zsufolásig megtelt ajánlattevőkkel és érdeklődőkkel. A végrehajtást foganatosító Osztrák Földhite-intézetet dr. Irinyi István képviselte. Az árverést Paksy Imre kir. közjegyző vezette, legtöbbet ígérték Lichschlein Sámuel, — a debreczeni iparegyesületi tagok, és hiteltelintézet, Konyár község közbirtokossága 197,200 frtot és a biharmegyei takarékpénztár. A legutóbb említett takarékpénztár képviselőjében Bartók Jakab vette meg a birtokot 199,000 frtért.

— **Pályázat városi hivatalokra.** A novemberi városi közgyűlés több tisztviselői állást fogválasztás útján betölteni. A pályázati hirdetményt már közelebb kibocsátják egy tanácsnoki, egy adókető, egy polgári biztosi s az ezek betöltése folytán esetleg megüresedő állásokra. A pályázati kérvények november 15-ig adandók be gróf Dégenfeld József főispánhoz.

— **Talált tárgyak.** A színházi támlásszék-ek közt egy kis köves gyűrűt s egy legyezőt találtak. Igazolt tulajdonosok átvehetik azokat a r. főkapitányságnál.

— **A vármegye új beosztása ellen.** Hajdúvármegyét közigazgatási és igazságszolgáltatási tekintetben új felosztás alá vette a megye közelebbi közgyűlése. A felosztásnál az volt az egyik főszempont, hogy a szolgabíró-ságok székhelyei összessenek a járásbíró-ságok székhelyeivel. Ez alapon kerekítették ki a debreczeni, szoboszlói és bősziroményi járasok. E beosztás magában foglalta a p. ladányi járásbíró-ság megszüntetését, a mi nagyon nehezen esik a p. ladányiaknak; de a h. szoboszlói járás kikerekítésével niacsenek megelégedve a jelenlegi nádudvari járás többi községei se, Szóvát kivételével. Szervezett akciót indítottak tehát meg a közgyűlési határozat eme részének megváltoztatása érdekében s a mult béten — mint lapunknak írják — elégedetlen községek népes értekezletet tartottak P. Ladányon Szölösy Imre földesi birtokos, megyei bizottsági tag elnökle alatt. Az értekezleten mintegy 250-300-an jeleltek meg P. Ladányról, Kabáról Nádudvarról, Földesről, Tetétlenről. Erős Lajos p. ladányi lelkész, Lukács Dezső nádudvari nagybirtokos indítványára elhatározták, hogy a közgyűlési határozat ellen fellebbeznek s a telebbezésben nemcsak a lakosság számát tüntetik ki, hanem a területet is holdak szerint, amely kívül fog esni a tervezett új járás székhelyű kontemplált H. Szoboszlón Gróf Dégenfeld József főispánhoz, a belügyi és igazságügyi miniszterekhez pedig memorandumot terjesztenek fel, amelyben a p. ladányi járásbíró-ság megbagvását és a járási székhelynek a járás területén való kijelölését kérelmezik. Ez emlékirat szerkeszté-ével küldöttséget bíztak meg. Az emlékiratot a községek által választandó deputáció viszi fel Budapestre.

— **Hivatalos eskü-letétel.** Gróf Dégenfeld József főispán dr. Komáromy Sándort közkórházi segéd-orvossá nevezte ki a b. gyógyászati és bujakóros osztályhoz; Szathmáry Károly adókető napi-dijast pedig ideiglenes minőségben adóketővé nevezte ki. A kineveztettek a mai tanácsülésen tették le a hivatali esküt.

— **Debreczeni mintára.** Dr. Konrád Dávid, H. Bősziromény város főorvosa és Kovács Sándor ügyvéd ma délelőtt látogatást tettek a nagy-várad-utcaizaj temető mellett felállított járványkórházban, hogy annak berendezését, de különösen a gőz-desinfektort tanulmányozzák. A debreczeni járványkórház mintájára akarnak ugyanis Bősziroményben járványkórházat berendezni s e czélból jöttek ma reggel Debreczenbe. Az itt tapasztaltakkal megelégedve utaztak vissza délután Bősziroménybe, hogy aztán a legközelebbi közgyűlésen utjok eredményéről referáljanak és a tervezetet költségvetéssel együtt előterjeszszék.

— **Hírek H. Bősziroményből.** (Öngyilkosságok) Uzonyi Péter egy özvegy-asszony fia midőn hozzátartozói távol voltak lakásától, ittas állapotban kifeszíté lakháza ablakát, azon bemászott s felakasztá magát; mire észrevették halva volt. Bertalan Sándor 23 éves józan életű ifju az apja pélyvás ólában felakasztva találtatott. Valószínűleg a katonai szolgálatból ijedt meg; 1-én bekellet volna vonulnia, de irtóztott a katonáskodástól; előle a halálba keresett menekülést. (A h. nánási vasutujmenetrendje) ellen panaszkodnak a hajdúvárosok a miatt, hogy az esti vonat későn érkezik Debreczenbe s így szinbázba nem jöhetnek be. (A városi takarékpénztár) könyvelőjévé Vécsei Géza vasztatott meg. (A ref. gimnáziumba) Makay István tanárjelölt választott az Eperjesi távozott Perényi Vilmos tanár helyére.

— **Új távirtda-hivatal Hajdúvármegyében.** A kereskedelemügyi miniszter Hadház községben az ottani postahivatalnál, azzal egyesített távirtda-hivatalt rendeztetett be.

— **Változás a virilisták névsorában.** A bíráló választmányának tegnap délelőtt tartott, általunk már jelzett ülése helyet adott Falk Lajos és Malatiniszky Ferencz nagy adót fi etők reklamálciónak s ennek alapján legtöbb adót fizetők bizottsági tagok névsorába fölvette, minek folytán Fehér Domokos és Steinfeld Antal virilisták póttagok lettek.

— **Huszárok gyakorlata.** A 15. huszárezred pótkeret zászlóaljának legénysége és lovai tegnap rukkoltak be 16 napi gyakorlatra. A gyakorlatot Debreczenben tartják.

— **Egy két gimnáziumi osztályt** végzett fiu felvétetik tanulón a „Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság nyomdájában.

— **Hajdúvármegye szeptemberben.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap tartotta havi ülését Gr. Dégenfeld József főispán elnökle alatt. Az alispáni jelentésből kitűnik, hogy a mult hóban a személy- és vagyonszükség teljesen jó volt. Tíz esetet kilenc kisebb mértékű jelentettek be. A hasznos házi állatok egészségi állapota kielégítőnek mondható; a megyében csaknem mindenütt megszüntek az állati járványok. Szunyogh Sándor kir. tanácsos pénzügyigazgató következőkben referált az adóbevételekről: Egyenes adóban befizetett 115,938 frt 47 kr, mult évi ilyenkorai befizetésnél 12,749 frt 35 1/2 krral több. Hadmentességi díjban befolyt 1782 frt 76 kr; bélyegjövődékben Debreczent is beleszámítva 13176 frt 72 kr. dobányjövődékben 44400 frt 07 kr. Fogyasztási és italadóban 20771 frt 51 kr. A mult évi szeptember hó végével egyenes adóhátralék volt 274,590 frt 02 kr. Az idén 266,643 frt 61 kr, tehát a f. évi állapot kedvezőbb 7946 frt 41 krral. Dr. Varga Géza megyei főorvos az ember egészségi állapotáról jelzi, hogy az általában kedvezőbbre fordult, kivéve Bősziroményt, a hol a differitisz járvány súlyos-

Apró-cseprő.

* Amerikai élczlapokból. A gazdag örökösnek:
— „X. jobban hozzám való férj lenne, min' ön.“
— „Lehet, de nem szereti kegyedet anyyira, mint én.“
— „Miért?“
— „Mert nem oly szagény, mint én.“

Írói recept.

— Adnotam: „Poeta recept.“

Látóhatár, évad, járóka, szélhámos,
Lesőhely, utvesztő, ünnepszeg, pénztáros,
Mérnök helyett mérő... ha mind egybevésszed:
Jó magyar nyelven irsz, dicsőség a részted.

Mintegy ráadásul: hordár helyett hordó;
Né czifrázz rendjellel, ott a régi ordó,
Mit tanár? Professzor. Mit jellem? Karakter.
Csak ezt érti meg az igaz magyar ember.

De azért ne hódolj latinak vagy frásznak,
Írd csak magyarul an nuance-ot náásznak,
A quásit kvázinak, codexet kodeksznek:
Ez az írásmódja az új régieknek.

Szedj ki régi könyvből mindent, mi kissé nyers,
Megtűri a próza, ha nem tűri a vers;
Tanuld el a néptől falun, mi betyáros,
Mivelődjék tőle elkorcsosult város.

Keresd, halmozd mindezt, légy régine! régibb,
Magyarnál magyarabb, a népinnél népbibb;
Pődörd ki a bajszod, szedte-vetézz nagyon,
Nemzeti géniusz hadd csókoljon agyon!

G y u l a y P á l.

Másnak bocsáss meg mindig, magadnak soha!

P u b l. S y r i u s.

A részegség meg a szerelem minden titkot elárul.

A pénz szeretete a pénzzel együtt nővekszik.

J u v e n á l.

* **Bankjegyek alumíniumból.** Bessemer Henrik angol gyáros nagyban agitál a mellett, hogy a bankjegyeket papír helyett alumíniumból készítsék ez-ntul. Szerinte az alumíniumból éremformában vert bankjegyek könnyűek, mint a papír, de előnyük a papírjegyek felett, hogy a tüzet kiállják s igen nehezen olvadnak. Hamisításoknak igen könnyen elejét lehet venni, mi a papírjegyeknél igen nehéz, mert a fotografiával a legnehezebb rajzot is utánozni lehet. Az utolsó negyven év alatt az angolok mintegy negyven millió kárt vallottak e papírjegyek elégetése által, miből csak az angol bank húzott hasznot, mert ennyi fizetésre fel nem mutatott jegyek értéke maradt pénztárába.

Közgazdaság.

Debreczeni piac. Okt. 8-diki országos vásárban gabona neműek közül piacra került buza 400.00 mm. 6.80—6.75—6.70 frt kétszeres 350 mm. 5.50—5.45—5.40 forint rozs 280.00 mm. 5.20—5.15—5.10 frt. árpa 250.00 mm. 5.20—5.15—5.10 frt. zab 380.00 mm. 6.50—6.45—6.40 frt, tengeri 280.00 mm. 6.20—6.00—5.80 frt, köles —4.00— frt köleskása 9.00 frt, burgonya 2.00 frt. Széna, 100 kilónként, I. r. 2.40, II. r. 1.80. montlisz 14.60, zsemleliszt 11.40 frt. Ló felhajtató 3200 darab, elkelt 1208 db. Szarvasmarha felhajtató 25.400 darab, elkelt 3900 db. Sertés felhajtató 67,850 db. elkelt 29,416 db. Sovány sertés páronként 6—12 hónapos 20—35 frt, 22—18 hónapos 35—50 frt, 18—24 hónapos 50—65 frt, öreg sovány 65—75 frt. Kóvér sertés kilója 42—45 kr. 100 kiló ószalonna 70—74 frt, haj 65—70 frt, üzletirányzat élénk.

Juhvásárba felhajtató 120,000 drb, eladott 30,000 drb. Az árak voltak páronként anyabirka 5—12 frt, magyar-jd 8—12 frt, ürü birka 8—15 frt. Szarvasmarhák árai voltak, páronként hizott ökör 350—400 frt, hizott tehén 160—300 frt, meddő tehén 160—180 frt. I. rendű jármos-ökör 350—400 frt, II. r. jármos-ökör 300—350 frt, III. r. jármos-ökör 250—300 frt, 4-ed fü tinó 160—200 frt, 3-ad fü tinó 140—160 frt, 3-ad fü üsző 110—140 frt, rugott ökör borju 120—140 frt, üsző borju 70—100 frt, 1 drb. bika 80—200 frt, bivaly-tehén páronként 100—120 frt, bivaly-bika 100—120 frt. A felhajtató 110 drb bivaly mind elkelt. 1 drb. jó igazló 250—300 frt.

Husárak: marhahus kilója 44, 46, 52, 54, 56 (kóser) 60 kr. — Borju hus 54—60 kr, sertéshus 48—52 kr. Juh hus 32 kr.

Napszámarak: férfi saját kenyerén 1.00 ellátással 75 kr. nő saját kenyerén 75 kr., ellátással 55 kr., gyermek saját kenyerén 40 kr., ellátással 25 kr.

Négy köbméter tölgy tűzifa 12 frt, nyárfa 7 frt. — Négy köbméter fa felvágása 2 frt 40 kr. beszállítása 1 frt 20 kr.

1 hektoliter ó-hegyi bor 40—60 frt. 1 hect. új-hegyi bor 34—40 frt.

Budapesti áru-tőzsde.

Gyenes és Társai gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreczeni Ellenőr“ részére.

Budapest, október 11.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Buzát ma gyengén kínáltak, és ha bár a kereslet is gyenge és mérsékelt volt, az üzlet hangulata mégis kellemesebbé vált és a forgalmazott 24 000 mm. teljes napi áron talált vevőre.

Elaadások:

Tiszavidéki 100—80 mm. 7.60 frt, 300—80 mm. 7.67¹/₂ frt, 800—80³/₄ mm. 7.75 frt, 100—80 mm. 7.40 frt, 100—79 mm. 7.40 frt, 100—79³/₄ mm. 7.57¹/₂ frt, 1200—79³/₄ mm. 7.72¹/₂ frt, 100—79³/₄ mm. 7.50 frt.

3 havi időre.

Rozs 6.70—6.75 frt.

Zab 7—7.30 frt.

készpénzfizetés mellett.

Egyéb cikkek gyengültek.

Határidő-üzlet. Buzára külföld másfelmét lanyhult irányzatot és csökkenő árakat jelentett, így tehát a mi szokványüzletünk is igen lanyha volt az üzlet kezdetén és a délelőtti folyamán, később azonban a déli tőzsdén ugyanis jobb vételkedv alakult és 2—3 krnyi áremelkedést láttuk. Tengeri szintén lanyha volt, később kissé javult. Zab lanyhult.

Zárlat 1 óra:

	frt
Buza szept.—okt.	7.18—7.20
márcz.—ápril.-ra 1894.	7.63—7.65
Rozs öszre	5.5—5.67
tavasza 1894	6.24—6.26
Tengeri szept.—okt.	4.88—4.90
máj.—júna 1894.	5.09—5.11
Zab szept.—okt.	6.89—6.91
márcz.—áprilra 1894	6.78—6.80

Zárlat 4 óra:

	frt
Buza szept.—okt.	7.16—7.19
márcz.—ápril.-ra 1894.	7.63—7.65
Rozs öszre	5.75—5.76
tavasza 1894	6.25—6.27
Tengeri aug.—szeptre	4.88—4.90
máj.—júna 1894.	5.09—5.10
Zab szept.—okt.	6.90—6.93
márcz.—áprilra 1894	6.71—6.81

Felmondott: 1000 mm. buza, 2000 mm. tengeri. 100 mm. szilvaiz.

Időjárás: derült, meleg.

Debreczeni városi színház.

Idény-bérlet 11. szám. I. Kis bérlet 11 szám. Páratlan. Páratlan.

Ma Csütörtökön, 1893. október hó 12-én:

DELILA.

Dráma 3 felvonásban.

Holnap Pénteken, 1893. évi okt. 13-án:

Leszállított helyárrakkal

itt először:

Ne hagyd magad Schlésinger.

Énekes bohózat 3 felvonásban.

Személyek:

Loesoginé, szállásadó Budapesten	Loesarekné G.
Bandi, fia	Andorffy Péter.
Julis, virágáros leány	Galyasi Paula.
Bükös Márton, Julis atyja	Sándor E.
Erzsók asszony, Julis anyja	Lubrinicz Julia.
Böske, Julis néje	H. Csillag A.
Kerepes (Dunay)	Tapolezay D.
Dunayné	Cserni Berta.
Mihály, kiszolgált huszárörmester	Ferencki József.
Ormós, huszárfőhadnagy	Halmi Lajos.
Johan, kerepes inasa	Peterdy Gy.
Házmest r	Palóczy Pál.
S akács	Vank István.
1-ső) hordár	Nádasi József.
2-ik) hordár	Hubai.
Eridi	Krémer Jenő.
Biki	Csiky L.
Frangepán	Rózsahegy K.
Énektanár	Püspöki Imre.
Rendőr	Némethi József.
1-ső) gyermek	Csiki Milike.
2-ik) gyermek	Borcsay E. zsike.

Cselédek, járókelő nép.

Holnapután Szombaton, 1893. évi okt. 14-én:

Grenoire—Paraszt becsület.

Dramolette.

Opera.

Szerkesztői posta.

Lélek-idomárnak. A modern szakszerűség pápaszemes tudákosságának egyik beteg hajtása ez a tudomány is, ha ugyan annak lehet guynolni. A lélekek szaga alig képezheti komoly emberek között komolyan beszéd tárgyát, a míg a lélekről magáról nem alkot az ember kellő képet, míg nem kerekíthet tudományos meghatározást. Már pedig a mióta csak Kain Abel a szent könyv historizálása szerint az Éden egy félre esőbb helyén agyon ütötte és emennek elkéült ajakán el szállt az élet vigsó sóhaja „előszőr“: azóta folyton és tán az ég tudja még meddig is, millió számra gondolkoztak és fognak is gondolkozni az emberek azon, hogy mi is volt hát az a kis valami, a minek a hiányában az ember röhadó anyag, de a mivel teremtő erő, mely birodalmakat alapít és rombol és — a mi szintén van ilyen — másik embert is alkot...? Es a mint Kain elámulva, teljes tudatlanságban állott meg Abel teteme fölött, úgy áll meg épen dr. Jäger professzor is, sok ezer év múltán bármely más hulla fölött, egyaránt n-m tudva semmit, csak sejtve, okoskodva és megsemmisítve. S amikor az ember sejt és okoskodik, még hagyján, de a mikor semmityudásában még a szagát is meghatározhatni véli valaminek, aminek a lényegét sem ismeri, sőt fogalma sincs róla — akkor ez már nem tudomány, hanem — számalom. Ennél enyhébb szóval nem lehet elnevezni. Nem gondolnók, hogy dr. Jäger valamikor csodálkozásba ejti a világot, mind ezeknek az alapos megzafolásával, de ha igen, úgy már vagy a normalis gondolkozásu emberek veszték ki akkorra, vagy — a többit elképzelheti. — Csak annyit lehet még hozzá tennünk, hogy bármennyire kalapot emeljünk is a german kutató-zellem nagysága előtt, még sem hallgathatjuk el azon véleményünket, hogy ezt is csak egy német professzor találhatta ki és írhattott róla könyvet. Egy francia nagy szellem másba, inkább pl. a „Horla“ megfejtésébe, vagy talán meg nem fejthetésébe örül bele. Mindez azonban nem zárja ki azt, hogy az emberi lelkek — egy-nástól különbözővén — más-más tulajdonokkal bírnak, de hogy ezek a niánszok éppen a „szag“-ban nyernének meghatározólag kifejezést, azt alig lehet komolyan venni. Egy gyöngéd nő lélek, a mely telve van szerelemmel, vágygyal és magának ábrándjaiban az anyagiaktól megtisztulva, szebb, nemesebb világot képzel, alkot, — bizony más szagu lenne a német ész szerint, mint a — Bokross lelke lehetett ott a lift fenekén. De elég ebből, mert még oda jutnánk, hogy sok embernek parfüm kelene a — lelkére is.

Idomeus. (K o l o z s v á r.) Köszönet.

Kiadó és laptulajdonos:

„Osokonai“ nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Nyílttér.

HAL-ESTÉLY.

Angol királynő szálloda

ÉTTEREM

holnap pénteken

Rácz Károly kitűnő zenekara

közreműködése mellett

Hal-Estély

tartatik.

Frissen csapolt korona sör.

Tisztelettel

Vilmos Lajos.

MED. UNIV.

Dr. Sichermann Adolf orvos

testgyógyászati, massage és gyógy-gymnastikai rendelése

Debreczen, Nagyuj-utca 1708

A gyógykezelés tárgyal: A gerincoszlop elferdülési, a mellkas angolkóros görbülési, a végtagok rendellenes fejlődési, törések és ficamok után visszamaradt táplálkozás zavarok. Gyomor- és bélbántalmak. Izmok és ízületek csúszos bántalmak. Izlombok és ízületi merevségek. Neuralgiák és a neurathenia különböző fajtái stb.

Rendelés egész napon át.

Hurka, hal, és tőpörtös-turós csusza estély.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy sikerült Budapestről egy kitűnő elsőrangú halásztól expressz szállí mányval friss halat kapnom és így holnap este

a Magyar testvérek

zenekara közreműködésével

hurka, hal és tőpörtös turós

csusza estélyt

rendezek. Kitűnő frissen csapolt sör és tisztán kezelt jóminőségű magyar és külföldi borokkal szolgálók. Pontos kiszolgálásról gondoskodom.

Tisztelettel

VÉBER I.

vendégfő.

Kiadó nagy lakás

raktárnak is alkalmas,

a „Debreczeni Ellenőr” nyomdájának

régi nagy üzlethelyisége

a Széchenyi-utca elején, Simon Györgyné házában, a Kunz-czeggel szemben, **jövő évi május 1-éig** jutányos áron bérebe adó.

Értekezhetni a „Csokonai” nyomda és kiadó részvény-társaságnál.

Iskola megnyitás.

A Debreczeni Jótékony Nőegyesület által fenntartott

Női ipariskola

október 30-án megnyílik.

A beírás tart okt. 25—29-ig; eszközli a nőegyesület Péterfia-utcai árvaházában az igazgatóság, hol bővebb felvilágosítás nyerhető. Előzetes jelentkezéseket elfogad a nőegyesületi elnök (Péterfia-u. 974.) és alelnök (Széchenyi u. 1774).

A tanfolyam 10 hónapra terjed.

Beirási díj 10 korona,

tandíj havonként 5 korona.

A női ipariskolai bizottság Elnöksége.

Kardos Lászlónál

Kossuth-utca.

Férfi, női és gyermek

FEHÉRNEMÜEK.

Tréfás rajzu gyermek zsebkezdők,

Finom női és uri

BATIST KENDŐK.

Legjobb faj harisnyák.

Legszébb francia ruha flanellek.

Elegáns koci pokróczok.

Legjobb faj flanelle takarók.

(I. a.)

Schönberger Vilmos

DEBRECZEN, a városháza alatt

leszállított árban ajánlja

férfi, női és gyermek cipő nagy raktárát

gyermek, fiu, és férfi eszímák, kalapok, norimbergi és tajték pipa raktárát.

BŐRÖNDÖK, ESERNYŐK, NYAKKENDŐK,

Berlini és igen finom nagy pészto kendők, vászon, kávé teríték és függönyök nagy választékban.

lepedővászson ezelőtt 1-10 frt mtrje, most csak 45 kr.

Egy jól menő 42 év óta fennálló vidéki

fa- és deszkakereskedés

előrehaladott kornál fogva előnyös feltételek mellett eladó. A helyiség a hozzávaló épületekkel el van látva.

Értekezhetni e lap kiadóhivatalában.

STERNBERG ÁRMIN és TESTVÉRE

os. és kir. szab. hangszer ipar
BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 36. szám.

Saját készítményű, minden nemű hangszerek és azok keltékei és a kattrészei. Mindennemű hangszerek és zenélőművek javítása és hangolása szakaszerű pontossággal eszközöltetik.

Legujabb! Legujabb!

INTONA

változó ércjátéklapokkal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmányu hangszerelem minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz tetszés szerinti zenedarabot lehet játszani.

Ara 12 frt, a kótalapok darabja 30 kr.

Megrendelések az árak előleges behirdése mellett vagy utánvétellel teljesíthetnek.

A Columbus

ezimbalmverőfej megszünteti az eddigi pamutozást és ezernázást erős és csengő hangot nyerünk általa. Minden verőre bárki ráhuzhatja és mindenkor le is huzhatja. — Sohasem pusztul el. — Ára a verőpálcákkal együtt az utóbbiak minősége szerint frt. 2 — 250. 3. — és 350. Külön „COLUMBUS” verőfej párja 1. — frt.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve — javítások pontosan eszközölthetnek.

HÖLGYEK ÖRÖME.
EMERICH ARNOLD női divat üzlete
 Debreczen, főpiacz, Dr. Ujfalussy-ház 2137 sz.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség különös figyelmét felhívni raktáramra, melyet oly rendkívül dusan szereltem fel, hogy **ugy a vevők mint a tovább árusítók** nálam oly jutányosan szerezhetik be minden a női divat czikkeibe vágó szükségleteiket **mint sehol másutt**, mert azon helyzetben vagyok, hogy **ugy mint eddig, felülmulhatlan olcsón adhatok különösen női kalapokat, kalap formákat és hozzávalókat** francia modelleket, francia virágokat, fátyolokat, menyasszonyi koszorukat és mindennemű női diszeket.

GYÁSZKALAPOK

megrendelésre **rögtön** elkészítettnek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek postautján utánvét mellett. **Nem tetsző** czikkek kieserültetnek.

Divatárusnők figyelmébe.

Rendkívül előnyös összeköttetésem és nagy raktáram következtében azon helyzetben vagyok, hogy minden **hozzávalót** a legolcsóbban adhatok.

Kérem a mélyen tisztelt hölgyközönséget a legujabb francia divat szerint összeállított választékos raktáram szives megtekintésére.

Kiváló tisztelettel

EMERICH ARNOLD női divat üzlete
 Debreczen, főpiacz, Dr. Ujfalussy-ház 2137 sz.

Nyereménytulajdonosok kerestetnek!!
 Gazdátlanul hever

20 millió forint.

Az 1887. óta megjelent „Telegraph“ sorsolási lapnak az a programja, hogy a még most is gazdátlanul, parlagon heverő esedékes sorsjegy-nyereményeket, melyek a **husz millió forintot meghaladják**, tulajdonosaik jogos birtokába juttassa.

Ebbeli törekvésünket eddig is oly siker koronázta, hogy a legnagyobb örömmel konstatálhatjuk, hogy a hozzánk beküldött tömeges kérdézőkötések folytán teljesített kutatások meglepő eredményre vezettek, amennyiben igen nagy összegeket juttattunk ily módon a sorsjegytulajdonosok kezeihez.

A sok millió azért hever parlagon, mert a sorsjegytulajdonosok nem törődnek sorsjegyeik számaival és nem tartanak megbízható sorsolási közlönyt.

Mindamellert, hogy lapunk előfizetési ára

egész évre csak 1 frt,
 előfizetőink között évenként még

20 db

Jószív-sorsjegyet

s sorsolunk ki, és pedig minden év január, április, július és október 1-én 5-5 darabot. E sorsjegyeknek okvetlenül nyerniök kell és van a nyeremények között **40,000, 30,000 és 20,000** koronás főnyeremény is.

Oly sorsjegy-birtokosoktól, kik a lapra elő nem fizettek és sorsjegyeik számának kihuzása iránt kérdézősködnek, a válasza egy 10. kros bélyeget kérünk.

Előfizetést az év bármely napján postautalványok utján elfogadunk.

TELEGRAPH

sorsolási közlöny kiadóhivatala.
Budapest, Váci-körut 43.

SZÖN YEGEK,

függönyök.

ágy- és asztal-terítők,

butörszövetek, viaszkos vásznak

takarók és löpökróczok

SZABÓ LAJOS FIAI czégnél.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy itt *Debreczenben, nagy-várad-utca 2088 sz. alatt*

fényképészeti műintézetet

nyitottam.

Arcképeket a legjutányosabb árak mellett a mai kor igényeinek mindenben megfelelőleg készítek, melyek a nagyérdemű közönség izlését ki fogják elégíteni.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve vagyok

legmélyebb tisztelettel

Krämer Gyula

Bécsből.

JEGYZET. Laboratoriumom amateur uraknak rendelkezésére áll, és lemezek kidolgozására, valamint az ezen szakmába vágó dolgok elfogadtatnak.